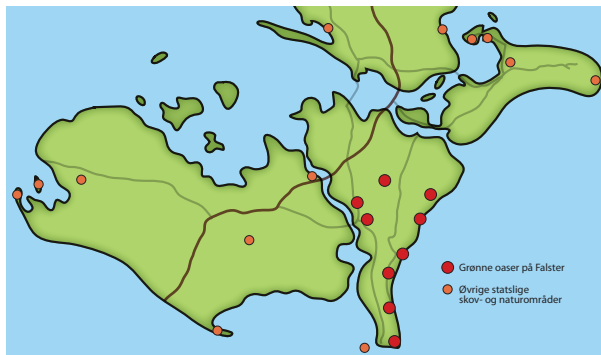

Landskabet og kysten

Mange mennesker overraskes af Falsters natur! Forventningen om et fladt land bliver afløst af et landskab med højdepunkter og store skov- og naturområder. Øen byder på mange kilometer kyststrækning. Særligt mod Østersøen er der flere kilometer gode badestrande.

Flere steder er der små skrænter ned mod stranden, som er sjove at lege i og god motion for voksne. Er der stenstrand under skrænten, er det et godt sted at lede efter spændende sten og fossiler. Særligt nord for Hesnæs samt ved Gedser Odde er der interessante stenstrande.

Skrænten er også et godt afsæt for en gåtur ligesom Falsters dige, der løber langs kysten fra ca. midt på øen og næsten helt ned til Gedser Odde. Gåture heroppe giver udsyn over landskabet og havet.

Årstiderne og oplevelser

På Falster er du tæt på naturen. Med korte afstande mellem øst- og vestkyst og skov- og naturområder tæt inde på byerne, kan du vælge udflugtsmål efter vindretning og humør. Om sommeren er det ofte stranden, der trækker i os, mens skoven kalder i foråret med den udsprungne bøgeskov og i efteråret med sit lys, farvevæld og svampene. Om vinteren kan der være smukke is-formationer ved kysten, og hele året kan havets foranderlighed nydes. Naturen er en gave, du kan tage imod uden at skulle give noget tilbage.

Har du tålmodighed og held, venter der også magiske øjeblikke med dyr og fugle i Falsters natur.

Brug guiden her til oplevelser, liv og leg.

Færdsel

I statsskovene kan du færdes året rundt, døgnet rundt. Husk at holde din hund i snor udenfor hundeskoven. Hunden må dog være uden snor på stranden fra 1. oktober til 31. marts.

På to hjul

I Hannenovskoven og ved Hesnæs er der anlagt en kørestolsvenlig sti. Fugletårnet ved Bøtø/Tidselvej er ligeledes egnet til kørestolsbrugere.

Miljøministeriet
Naturstyrelsen
www.naturstyrelsen.dk

ARBEJDSMARKEDETS
FERIEFOND

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

Redaktion: Naturmotion.dk Layout: Hjørth-Freelance Foto: Signe Andersen, Naturmotion.dk, Hjørth-Freelance, Blopix og Naturstyrelsen Storstrøm Tryk: Svendborg Tryk 2013.

Find selv rav

Det er godt at finde rav ved Falsters østkyst og særligt ved Sydfalster og Gedser Odde. En stærk østenvind og høje bølger nogle dage efterfulgt af vindstille og bittesmå bølger er det perfekte udgangspunkt. Rav lægger sig sammen med let materiale, så kig i opskyllet. Rav kommer fra 30 mio. år gamle baltiske skove, og kul-pinde og rav ligger sammen i lag. Så kig også efter kul-pinde. Rav kan være brunt, gult, hvidligt, klart eller uklart og skinner på en særlig måde. Sten kan forveksles med rav, men prøv at banke stykket let mod tanden. Siger det "klik", er det en sten. Siger det "dunk", kan det være rav.

Liv og leg
Falster ved Østersøen

Menukort for friluftslivet

Rundt på Falster findes en bred vifte af friluftstilbud, som er ganske gratis. Scan koden og find vej til muligheder her:

- legepladser i dejlige grønne omgivelser
- hundeskove, agility og træningstips
- sundhedsspor, naturfitness og sundhedspladser
- vandreruter
- ridning og pausefolde
- bålpladser med grillrist
- overnatning i naturen

Naturoplevelser på Falster

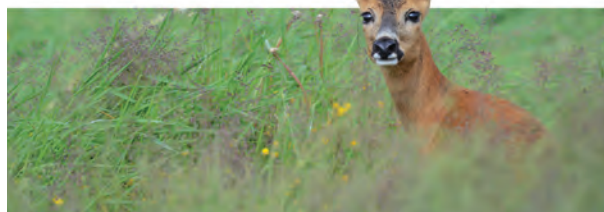
Du kan også cykle dig til oplevelser på Motionsslangen, den nationale cykelrute nr. 8 langs Falsters østkyst eller den 130 km lange cykelrute Falster rundt.

Brug smartphonen!

Langs den afmærkede rute Motionsslangen kan du samle mærker med din smartphone og derved få et bevis for, at du har løbet, gået eller cyklet hele slangens 42,5 km igennem.

På Motionsslangen er der også en spillesti ved Nordbyskolen. Her kan du spille mod dig selv eller andre i viden om planeter, biologi eller anatomi. Spil skattejagtpillet ved Lupinparken og Ulslev Strand og få samtidig tips til naturaktiviteter.

Overalt på Falster ligger små skatte gemt, og du kan gå på jagt efter dem med geocaching.

Oplevelser med dyr og fugle

Vores møde med dyr og fugle sker tit i korte glimt. Her er en lille guide til måltrettet at opsøge oplevelser med dyr og fugle.

Fisk, dyr og planter via snorkling Ålegræs er hjemsted for et væld af fisk, fiskeyngel og smådyr. Svøm ud til ålegræsset, hvor en spændende verden venter. Bag de store sten er der flokke af pungrejer, og i ålegræsset holder fiskearterne tangnål og tangsnarre til.

Fiskeri Langs Falsters østkyst er der gode muligheder for at opleve det fredfyldte fiskeri. Hornfisk kan fanges langs hele kysten i maj og fladfisk om sommeren flere steder langs kysten. Forår og efterår kan du være heldig at få en havørred på krogen særligt ved Gedesby, Pomlenakke, Hesnæs og Havlykkevej. Husk at købe fisketegn! www.fisketegn.dk.

Sæler I sommerhalvåret, når der er adgang til Gedser Vandtårn, kan du med den kraftige kikkert oppe i tårnet se sælerne på sandrevlen Rødsand vest for Gedser Odde. Her lever den største bestand af gråsæl i Danmark, og der findes desuden spættet sæl. Ved Gedser Odde kan du ind i mellem være heldig at se sælerne svømme forbi.

Rådyr og dådyr Overgangen mellem nat og dag er det bedste tidspunkt at opleve hjorte på. Her søger de ofte ud på marker omgivet af skov eller i lysninger.

Trækfugle og havørne Gedser Odde er et fremragende sted at opleve fugletræk, da området fungerer som en tragt, der samler enorme mængder af trækfugle. I foråret trækker tusindvis af ederfugle forbi odden på deres vej ind i Østersøen. Om efteråret trækker store mængder småfugle, havfugle og ikke mindst rovfugle mod syd til vinterkvarterene. På Gedser Fuglestation ringmærkes fugle forår og efterår. Hold øje med åbent hus-arrangementer og ringmærkningsdage.

I isvintre kan du se havørne på isen og ved våger. Fx ved Slotsbryggen i Nykøbing F., i Hannenovskoven og ved Bøtø Nor er der jævnligt havørne.

Flagermus Tag til Lupinparken en sommeraften efter solnedgang. Her er ofte flagermus, der jager insekter i luften.

Kulturminder i skoven

Halskov Vænge er en lille fortidsmindeskov med en meget stor samling gravhøje og stendysser. De store sten sammen med de ældgamle træer skaber en helt særlig stemning.

Virketvoldene i Hannenovskoven er en meget gammel tilflugtsborg. Den består af et 1,6 km langt volds-system.

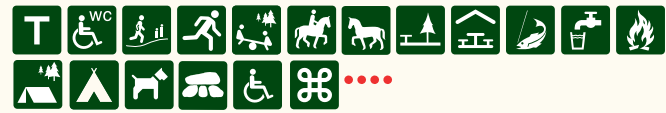
Hent en folder

Der findes gode foldere for mange af Falsters grønne oaser. Hent dem i turistinformationen i Nykøbing F. eller på www.naturstyrelsen.dk. På www.udinaturen.dk finder du alle friluftsfaciliteter på Naturstyrelsens arealer.

Grønne oaser på Falster

1 Hannenovskoven og Borremosen

Skoven og mosen er et godt udgangspunkt for oplevelser i naturen. Der er stisystemer til både cykel-, gå- og rideture. I Borremosen må man fiske, og ved Virkethus er der motionsplads, sundhedsspor, bålpladser med grillrist og madpakkehus. Virkethus kan lejes til arrangementer på www.guldborgsund.dk. Skoven rummer mange spændende fortidsminder, bl.a. forsvarsværket Virketvoldene. Desuden er der en hundeskov, hvor hunden må gå løs, hvis man har fuld kontrol over den.

2 Bangsebro Skov

Skoven rummer et væld af asfalterede cykelstier. Midt i skoven er en overdækket bålhytte samt bålplads med grillrist, der frit kan benyttes. Her er en hundeskov, hvor hunden kan gå løs, hvis man har fuld kontrol over den. Cykel- og vandrestien *Motionsslangen* forbinder Bangsebro Skov med Sønder Kohave Skov øst for Nykøbing F. og Hannenovskoven nord for Nykøbing F.

3 Sønder Kohave Skov

Skoven ligger nær Nykøbing F. Zoo. Her kan man følge Motionsslangens gule og blå rute eller tage en tur på Hjertestien. I skoven er der også et sundhedsspor, hvor du kan teste din kondition og derved få oplyst dit kondital. I skoven er også en bålplads med grillrist.

4 Halskov Vænge

Skoven rummer 72 gravhøje og 6 dysser fra sten- og bronzealder og er dermed helt enestående i Danmark. Mellem gravhøjene græsser får, og udenfor skoven er der genskabt et bronzealderlandskab. Skoven består af gamle ege- og bøgetræer. Der er afmærkede stier i hele området. Midt i skoven er der et lille museum, og et picnic-område med bålplads og grillrist samt et madpakkehus.

5 Ulslev Strand

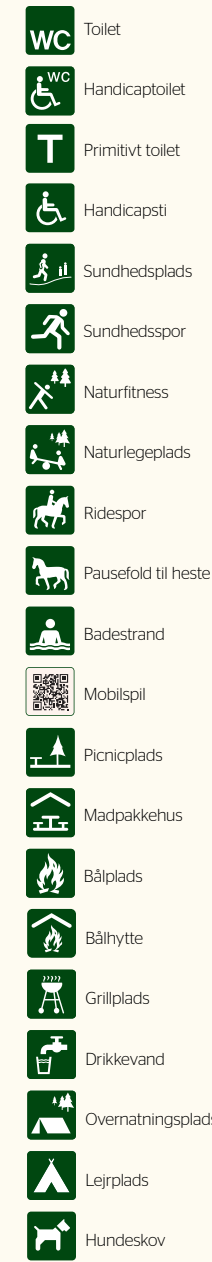
Træer omkring pladsen giver godt med læ. Man kan spise sin medbragte mad, bade, snorkle, fiske eller ride en tur i området. Der er picnicpladser, bålplads med grillrist og et overdækket madpakkehus, som frit kan benyttes. Pladsen rummer også en naturlegeplads og en pausefold til heste.

6 Havlykkevej Strand

På pladsen med lys og læ kan man spise sin medbragte mad, tage på stranden eller fiske ved kysten. Det er samtidig et godt sted at snorkle. Der er en også en pausefold til heste. Det er tilladt at overnatte i telt på pladsen, højst to nætter. Se regler for primitiv overnatning på www.naturstyrelsen.dk.

7 Lupinparken

Midt i turistområdet Marielyst ligger denne plads med mange hyggelige kroge. Her kan man spise sin medbragte mad, grille og styrke sig i motionsredskaberne. Ungerne kan lege på naturlegepladsen eller gå på skattejagt med smartphone. Der er anlagt en krolf-bane, og man kan deltage i spillet hver uge om sommeren. Se opslag på pladsen.

8 Bøtø Hundeskov

Indenfor hegnet i den lille skov må hunden gå løs, hvis man har fuld kontrol over den. I hundeskoven er der agility-redskaber. Her kan hunden øve sig i balancegang, slalom, spring og meget mere.

Baldur i hundeskoven

Naturoplevelser på Falster

9 Bøtø Nor

Nor og eng er fredet og et paradis for fugle. Når fuglene trækker forår og efterår, er det et af Danmarks bedste steder at se på fugle. Der er fugletårne for enden af Tidselvej og Trevekronevej. Fugletårnet ved Tidselvej er i 2 etager og velegnet for kørestolsbrugere.

10 Gedser Fuglestation

Ved Danmarks sydligste spids ringmærker Dansk Ornitologisk Forening årligt tusindvis af fugle på træ. Stationen holder åbent hus flere gange om året, hvor man kan følge ringmærkningen og se fuglene helt tæt på. Ved den gamle marinestation ude på sydspidsen er der en udstilling om naturen og den kolde krig. Desuden er der toilet ved udstillingen. Se mere på www.gedserfuglestation.dk.

Overnatning og aktiviteter

Overnatning på en lejrplads som i Hannenovskoven kan ske ved forudgående booking på www.naturstyrelsen.dk. Så er du sikker på at få plads!

De øvrige overnatningspladser kan ikke bookes og fungerer efter princippet først-til-mølle. I Hannenovskoven findes også en særlig ordning om *Fri teltning*. Læs reglerne på Naturstyrelsens hjemmeside. Desuden er der en overnatningsplads med shelter.

Du kan også booke Naturstyrelsens arealer til aktiviteter.